



בש"פ 1632/22 - דניאל מלכה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 1632/22

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקש: דניאל מלכה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי
בבאר שבע (כב' השופט י' עדן) בעמ"ת
3.2.2022 63715-01-22

בשם המבקש: עו"ד שמעון אמיר
החלטה

1. ביום 14.9.2021 הוגש נגד המבקש כתב אישום שמייחס לו שבעה אישומים שעניינם סחר והספקת סמים מסוכנים (ריבוי עבירות); החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית; החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית; וכן החזקת תחמושת. כעולה מהאירועים המתוארים בכתב האישום, בתקופה של למעלה משנה עובר להגשת כתב האישום, נהג המבקש למכור סם מסוכן מסוג קנבוס בשדרות, עיר מגוריו. כמו כן, ביום 31.8.2021 החזיק המבקש סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 143.66 גרם, וכן סמים מסוכנים מסוג MDMA וקטמין, כשהם מעורבבים זה עם זה ומשקלם הכולל 0.0366 גרם נטו, שלא לצריכתו העצמית. בנוסף, נמצאו ברשותו משקל אלקטרוני ששימש להכנת הסם המסוכן, וכן שתי מחסניות תואמות רובה סער M-16, ובהן 58 כדורי רובה בקוטר 5.56 מ"מ; 30 כדורים נוספים בקוטר זה; כדור נוסף בקוטר 7.62 מ"מ; וכן כדור נוסף בקוטר 0.5 אינץ'.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום ביקשה המשיבה את מעצרו של המבקש עד תום ההליכים. ביום 22.9.2021 התקיים דיון בבקשה לפני בית המשפט השלום באשדוד, שבמסגרתו הסכים בא כוח המבקש שקיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס למבקש וכן שקיימת עילה למעצרו, אך ביקש שבית המשפט יבחן חלופת מעצר בבית אמו בשדרות אף מבלי להידרש לתסקיר מעצר בעניינו. בו ביום ניתנה החלטת בית המשפט, שבמסגרתה עמד בית המשפט על כך שבעבירות סחר בסמים הכלל הוא מעצר עד תום ההליכים, ואילו החריג הוא שחרור לחלופת מעצר.



נקבע כי הגם שהמבקש צעיר ונעדר עבר פלילי, הרי שכתב האישום מייחס לו עבירות סחר בסמים במשך תקופה ארוכה ובמספר רב של פעמים. לצד האמור נקבע כי ניתן לבחון חלופה בעניינו של המבקש, אך משום שהחלופה המוצעת נמצאת בשדרות, בה ביצע את העבירות וקשר את קשריו העברייניים, הורה בית המשפט על עריכת תסקיר שירות מבחן שיבחן חלופה זו. עוד צוין כי "ככל שיהיה בידי [המבקש, ע' פ'] להציג חלופה מרוחקת מחוץ לעיר שדרות יהיה רשאי להגיש בקשה מתאימה גם מבלי להמתין לתסקיר והחלופה תבחן" (סעיף 16 להחלטה; להלן: ההחלטה). ביום 22.11.2021 הוגש לבית המשפט תסקיר שירות המבחן, שבא בהמלצה באשר לשחרור המבקש למעצר בית בתנאים מגבילים בבית אמו בשדרות, וכן על הטלת צו שירות מבחן למשך חצי שנה, שבמסגרתו ישתלב המבקש בטיפול. בתסקיר צוין כי הגם שנשקף סיכון מהמבקש להישנות התנהגות פלילית, יש בחלופה זו כדי ליתן מענה לסיכון האמור. עוד צוין כי הותרתו במעצר כרוכה בסיכון שיחבור לחברה שולית.

3. ביום 23.11.2021 הורה בית משפט השלום באשקלון על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו. נקבע כי נוכח חומרת העבירות שמיוחסות למבקש, ונוכח התקופה הארוכה שבה בוצעו, המסוכנות שמשקפת מהמבקש גבוהה, הגם שהוא צעיר ונעדר עבר פלילי. הובהר כי לצד עילת המעצר שעניינה עבירות הסמים, עומדת נגד המבקש גם עילת מעצר נוכח החזקת התחמושת. נוכח האמור, ראה בית המשפט לסטות מהמלצתו של שירות המבחן, והורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו. להשלמת התמונה יוער שביום 8.12.2021 דחה בית המשפט המחוזי בבאר שבע את ערר המבקש על החלטה זו, תוך שצוין כי "למרות שהתסקיר לכאורה חיובי, במובן זה שבסופו ממליץ שירות המבחן על שחרור לחלופה, אינני סבור שהתסקיר כל כך חיובי וזאת נוכח ההתרשמות מהעורר וסיכום הערכת הסיכון, שלפיה קיימת רמת[ן] סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק" (שם, ש' 24-26).

4. ביום 26.12.2021 הגיש המבקש בקשה לעיון חוזר בהחלטה, שבמסגרתה הציע חלופת מעצר בהוסטל שנמצא בתל אביב ומנוהל על ידי עמותת "אכפת" (להלן: החלופה המוצעת). המשיבה הודיעה כי היא מתנגדת לבקשה. ביום 23.1.2022 דחה בית המשפט את הבקשה לעיון חוזר. נקבע שהבקשה אינה עומדת בתנאים הנדרשים לעיון חוזר בהחלטה בעניין מעצר, וזאת נוכח העובדה שלא חלף זמן ניכר ממתן ההחלטה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים ועד להגשת הבקשה לעיון חוזר, וכן משום שלא די בקיומה של חלופה מרוחקת יותר כדי להקים עילה לעיון חוזר. הודגש כי הקושי בהעברת המבקש לחלופת מעצר, כפי שאף עולה מההחלטות הקודמות בתיק, אינו טמון אך במרחק הגיאוגרפי ממקום ביצוע העבירה, אלא הוא מצוי גם במסוכנות שמשקפת מהמבקש, הנלמדת מהעבירות הרבות שמיוחסות לו בכתב האישום; מזמינות הסם עבורו; מהתקופה הארוכה בה ביצע את העבירות; ומ"עומק הקשר של [המבקש, ע' פ'] לעולם הסמים" (סעיף 17 להחלטה). עוד צוין כי לכך יש להוסיף את העובדה כי נתפסו ברשות המבקש סמים מסוגים שונים וכן תחמושת - שמקימה כשלעצמה עילת מעצר סטוטורית. כמו כן צוין כי אף לגופו של עניין, החלופה המוצעת בעמותת "אכפת", מוכרת לבית המשפט, אך היא אינה מתאימה למתן את המסוכנות שמשקפת מהמבקש (סעיף 22 להחלטה). נוכח האמור, דחה בית המשפט את הבקשה. המבקש ערר על החלטה זו, וביום 3.2.2022 דחה בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט י' עדן) את הערר. נקבע שלא נפלה טעות בהחלטת בית משפט השלום לדחות את בקשת המבקש לעיון חוזר. עוד נקבע כי מלכתחילה לא היה מקום לבחון חלופת מעצר בעניינו של המבקש, נוכח המסוכנות הגבוהה שמשקפת ממנו. בית המשפט ציין, בין היתר, כי העבירות נושא כתב האישום בוצעו במשך פרק זמן ארוך, וכן כי ברשות המבקש נמצאו סמים מסוגים שונים וכן תחמושת. עוד עמד בית המשפט על כך שבעבירות מהסוג שבו נאשם המבקש הכלל הוא מעצר עד תום ההליכים, ואילו החריג הוא שחרור לחלופת מעצר. נוכח האמור, הערר נדחה.

5. מכאן הבקשה שלפניי. בעיקרם של דברים, טוען המבקש כי המקרה דנן הוא בגדר המקרים החריגים שבהם



יש לשחרר נאשם בעבירת סחר לחלופה, מאחר שמדובר באדם צעיר ללא עבר פלילי אשר קיים אורח חיים נורמטיבי עובר לאירוע, ואף נוכח המלצת שירות המבחן בעניינו. לפיכך, טוען המבקש כי ההחלטה שלא לשחררו לחלופה עולה לכדי עיוות דין של ממש. עוד נטען כי החלופה המוצעת נמצאה מתאימה על ידי ערכאות שונות במקרים אחרים, וזאת גם ביחס לנאשמים בעבירות חמורות מאלו בהן נאשם המבקש. כמו כן, טוען המבקש כי ההחלטה מיום 22.9.2021 ניתנה בשל היעדרה של חלופה מרוחקת מבחינה גיאוגרפית, וכי "מקום שהיה מציע חלופת מעצר מרוחקת בזמנו, היה המבקש משתחרר". כמו כן טוען המבקש כי שהבקשה נושאת עמה חשיבות עקרונית עבור נאשמים שעניינם דומה לעניינו של המבקש במקרה דנן.

6. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות. כידוע, על החלטת בית משפט מחוזי בערר שעניינו מעצר לא מוקנה ערר בזכות, אלא יש לפנות לבית משפט זה בבקשה למתן רשות לערור (סעיף 53(א1)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996). מתן רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי ב"גלגול שלישי", תינתן רק במקרים שבהם מתעוררת שאלה בעלת חשיבות ציבורית או משפטית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים. לצד זאת, ייתכנו מקרים שבהם ניתן לסטות מהכלל האמור להעניק רשות לערור אף בהעדר שאלה עקרונית, אם מתקיימות נסיבות חריגות המצדיקות זאת (בש"פ 6653/21 זבארגה נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (13.10.2021); בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (17.4.2011)). אין אלה הם פני הדברים בעניינו. בית המשפט המחוזי עמד בהחלטתו על המסוכנות שמשקפת מהמבקש כפי שזו נלמדת, בין היתר, מריבוי העבירות; מתקופת הזמן הממושכת שבה בוצעו; ומתסקיר שירות המבחן, שכאמור על אף שבא בהמלצה לשחרר את המבקש לחלופה, מצא כי קיים סיכון להישנות התנהגות פלילית מצדו. בנסיבות אלו, קבע בית המשפט המחוזי כי אין מדובר במקרה חריג אשר מצדיק שחרור לחלופה של מי נאשם בעבירת סחר בסמים. חרף הניסיונות לשוות לטענותיו נופך עקרוני, ההחלטה בעניינו של המבקש נטועה אפוא בנסיבותיו הפרטניות של המקרה, ובכך אין כדי לבסס עילה למתן רשות לערור בגלגול שלישי (בש"פ 2714/21 רצון נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (26.4.2021); בש"פ 489/22 ארישב נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (23.1.2022)). אשר לטענתו של המבקש שלפיה יש מקום לשחררו בשים לב לאמור בהחלטה מיום 22.9.2021, לא מצאתי שגם בטענה זאת יש ממש, וזאת בין היתר, מאחר שעיון בהחלטה מעלה שבניגוד לטענתו, כל שנקבע בהחלטה הוא שאילו היה מציע חלופה מרוחקת ממקום ביצוע העבירה, היה מקום לבחון אותה גם עובר לקבלת תסקיר. משאלה הם פני הדברים, לא מצאתי כי הבקשה דנן מקימה עילה למתן רשות לערור.

הבקשה למתן רשות לערור נדחת אפוא.

ניתנה היום, י"ג באדר בהתשפ"ב (16.3.2022).

ש ו פ ט